

5. Ferenčuhová M. *Odložený čas : filmové pramene, historiografia, dokumentárny film* / Maria Ferenčuhová. – Bratislava : Slovenský filmový ústav, Vysoká škola múzických umení, 2009. – 66 s.

### Summary

The article is devoted to the problem of the film text. Film text is regarded as a special, new type of text which has both verbal and non-verbal structures. The cross-breeding of different codes has an impact on the ways of organizing information in a film. The article reflects the categories of film text and special ways of its discourse.

УДК 811. 111: 159. 964. 21

## КОНФЛІКТ, ЙОГО СУТНІСТЬ, ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ТА СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

Мигалець О.І.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

*Для чого вивчати конфлікти?*

Кожна людина протягом свого життя неодноразово стикається з конфліктами різного роду. Ми хочемо чогось досягти, але ціль виявляється важко досяжною. Ми переживаємо невдачу і готові звинуватити оточуючих у тому, що не змогли досягти бажаної мети. А оточуючі - будь то родичі або ті, з ким разом працюємо, вважають, що ви самі винуваті у власній невдачі: або мета була невірною сформульована, або шляхи її досягнення обрано невдало, або не змогли правильно оцінити наявну ситуацію, чи обставини завадили. Виникає взаємне непорозуміння, яке поступово переростає в невдоволення, створюється атмосфера незадоволеності, соціально-психологічної напруги і конфлікту.

Як вийти з цієї ситуації? Чи треба докладати яких-небудь спеціальних зусиль для того, щоб подолати її і знову завоювати прихильність оточуючих? Або не потрібно цього робити, просто не слід звертати увагу на те, як до вас ставляться інші?

Щоб знайти правильне рішення цієї дилеми, дуже корисно знати, що таке конфлікт, як він розвертається, через які фази проходить і як розвивається. У цьому сенс вивчення конфліктів.

Сучасне мовознавство розглядає конфлікт під різними термінологічними визначеннями саме через багатозначність терміна "конфлікт".

Сьогодні проблема дослідження конфлікту набула особливого значення, а конфліктологія активно розгортається на *теоретичному* (універсальні закони вияву) та *емпіричному* (методи і технології, які допомагають попередити, спрогнозувати та завершити конфлікт) рівнях.

Саме поняття "конфлікт" застосовується щодо широкого кола явищ і не належить певній галузі знань. Як об'єкт аналізу його почали виділяти у 20-х роках ХХ ст. З цього часу можна простежити становлення конфліктології, яка зараз має об'єднувальний характер і збагачується досвідом та досягненнями багатьох наукових царин. На сьогодні вивчення конфліктів у пострадянських державах відбувається в рамках 16 дисциплін (соціологія, політологія, психологія, філософія, культурологія, математика, історія та ін.), серед них і проблеми конфлікту в мистецтві та філології. Уперше конфлікт розглядається в математиці, правознавстві, соціобіології, педагогіці, політології, історії та лінгвістиці. На різних рівнях дослідження виявляють узагальнення, які формують правила конфліктної поведінки особи в різних сферах діяльності. Тривалість досліджень наукових проблем конфліктів впливає на якість і кількість отриманих результатів. У лінгвістиці проблематика цих наукових пошуків поки що чітко не визначена, а семантика лексичних одиниць на позначення конфлікту не досліджена.

**Конфлікт** (від лат. *conflictus* — зіткнення) — це зіткнення протилежних інтересів, думок, поглядів; серйозні розбіжності; гостра суперечка.

// Ускладнення в міжнародних відносинах, що може призвести до збройної сутички.

// Суперечність, сутичка, покладена в основу сюжету художнього твору [9, с. 274].

Поряд із таким визначенням конфлікту існують також і інші, що точніше передають зміст цього поняття. Один із можливих варіантів визначення конфлікту полягає в його **філософському розумінні**, за яким він описується як :

1) у *широкому розумінні* – крайнє загострення суперечностей;

2) у *літературі і мистецтві* – відображення життєвих суперечностей, що виявляється у зіткненні й боротьбі протилежних ідей, прагнень і вчинків людей [11, с. 308].

Тоді, наприклад, **соціальний конфлікт** можна визначити як "крайній випадок загострення соціальних протиріч", що виражається у зіткненні різних соціальних спільнот — класів, націй, держав, соціальних груп, соціальних інститутів. А. Г. Здравомислов, автор найбільш фундаментальної монографії з проблем соціології конфліктів, пише, що "*конфлікт* — це найважливіша сторона взаємодії людей у суспільстві, своєрідна клітина соціального буття. Це форма відношень між потенційними й актуальними суб'єктами соціальної дії, мотивація яких обумовлена протилежними цінностями і нормами, інтересами і потребами" [3, с. 96].

**Глумачний словник психологічних термінів** визначає *конфлікт* як "вид спілкування, в основі якого лежать реальні або ілюзорні, об'єктивні або суб'єктивні і в різному ступені осмислені (усвідомлені) протиріччя з метою

особистостей, що спілкуються, при спробі їх вирішення на фоні гострих емоційних станів" [22].

А. Я. Атщупов та А. І. Шітілов під конфліктом розуміють "найбільш гострий спосіб вирішення значущих протиріч, що виникають у процесі взаємодії і полягають у протидії суб'єктів конфлікту, що супроводжується негативними емоціями та переживаннями" [23]. Якщо наявна протидія, але відсутні негативні емоції чи, навпаки, негативні емоції переживаються, але немає протидії, то такі ситуації вважаються передконфліктними. Тим самим запропоноване розуміння конфлікту передбачає як його обов'язкові компоненти негативні почуття і протидії суб'єктів.

З позиції **психології конфлікти** — це природні закономірні процеси в життєдіяльності людей і організацій, які є неминучими умовами їх розвитку [22]. Звичайно, тут ідеться про **конструктивні** конфлікти на відміну від **диструктивних**, котрі гальмують розвиток.

На підставі спеціальних психологічних досліджень виявлено, що втрата робочого часу від конфліктів і після конфліктних переживань становить близько 15 %, а продуктивність праці може знижуватись до 20 % і більше.

З позиції **політології конфлікт** – це "крайне загострення суперечностей сторін, пов'язане з відмінностями їхнього становища в суспільстві й пов'язаної з цим реальної чи надуманої суперечності інтересів, цілей і цінностей; зіткнення та протиборство (протидія) певних систем; одне з основних понять теорії ігор" [7, с. 173].

Таким чином, аналіз цих та інших визначень показує, що при всій подібності характеристик, що описуються як складові компонентів чи ознак конфлікту, жодне з визначень не може бути прийняте за універсальне.

Для такого складного явища, як конфлікт, існує безліч різних визначень та уявлень. Це призводить до того, що поняття "конфлікту" стає занадто нечітким і в багатьох ситуаціях виникають суперечки щодо його наявності або можливості. Конфлікт може виникати або розв'язуватися. В іншому випадку одна із сторін (систем) (або навіть усі) свідомо розпочинає ворожі дії.

### **Сутність конфлікту**

Для того, щоб зрозуміти сутність конфлікту, а потім і ефективно вирішити його, необхідно в першу чергу встановити справжні причини конфлікту: які справжні мотиви поведінки сторін, що конфліктують, які їхні інтереси, що люди хочуть отримати і як намагаються змінити виробничу реальність. Складність тут полягає в тому, що справжні причини нерідко маскуються, бо можуть охарактеризувати ініціатора конфлікту не з кращого боку. Крім того, тривалий конфлікт, який не є до того ж конструктивним, втягує у свою орбіту все нових і нових учасників, розширюючи цим самим список суперечливих інтересів, що об'єктивно ускладнює знаходження основних причин.

### **Функції конфлікту**

Функції конфлікту ділимо на дві великі групи, що відповідають основним сферам суспільного життя – *матеріальні* та *духовні*.

*Матеріальна функція* проявляється в тому, що різноманітні конфлікти, в тому числі юридичні, здебільшого пов'язані з економічною стороною суспільного життя. Це – матеріальний інтерес, користь, а також втрата.

*Духовна функція* конфлікту проявляється у вигляді стимулятора швидких і важливих змін у духовній сфері суспільства. В процесі соціальних конфліктів руйнуються норми, цінності, ідеали, що були притаманні колишнім часам, відчувається радикалізація суспільної свідомості.

Крім того, існує ще ряд важливих функцій конфлікту: *сигнальна, інформаційна, диференційна, динамічна.*

*Сигнальну функцію* можна умовно порівняти з фізіологічною роллю болю в розвитку живого організму. Будь-який біль не вказує хворому на причину його виникнення і не визнається діагнозом захворювання, але є достатнім аргументом для звернення до лікаря. Соціальний конфлікт – це сигнал про необхідність прийняття термінових дій для пошуку та усунення причин суспільного напруження, ретельного вивчення обставин, які створили конфліктну ситуацію.

*Інформаційна функція* є близькою до сигнальної, але і дещо відмінною – вона значно ширша, ніж просте свідчення про соціальні негаразди. Розгортання, протікання, повороти конфліктної ситуації несуть значну інформацію про чинники, які її породили і вивчення яких є важливим засобом пізнання суспільних процесів.

*Диференційна функція* характеризує процес соціальної диференціації, яка виникає під впливом конфлікту, що часто проходить через зміну і руйнування колишніх соціальних структур. Під впливом конфлікту процес соціальної диференціації розвивається в двох протилежних напрямках, тобто відбувається поляризація протидіючих сил.

*Динамічна функція.* У кожному соціальному конфлікті закладена можливість швидкими темпами спрямовувати суспільний розвиток і здійснювати соціальні зміни. Ця думка чітко визначена у неомарксизмі (класова боротьба, соціальна революція). Конфлікт вносить у розмірений, пливкий рух соціального життя докорінні зміни. Звичайні норми поведінки і діяльності, що роками задовольняли людей, відкидаються з дивною рішучістю і без всякого жалю.

Зіткнення точок зору, думок, позицій - дуже часте явище виробничого і суспільного життя. Можна сказати, що такого роду конфлікти існують усюди – в родині, на роботі, в школі. Щоб виробити правильну лінію поведінки в різних конфліктних ситуаціях, дуже корисно знати, що таке конфлікти і як люди приходять до згоди. Знання конфліктів підвищує культуру спілкування і робить життя людини не тільки спокійнішим, але і стійкішим у психологічному відношенні.

Отже, завдання дослідження конфліктів багатогранні. Кожен отримує з цього вивчення користь для себе. Підприємець дізнається про те, як розвивається конкуренція в умовах ринку, профспілковий діяч – про методи захисту інтересів своєї професійної групи, політичний діяч і юрист – про прецеденти, що мають для представників цих видів діяльності особливе значення. Вони отримують тут і

теоретичні знання, оскільки конфлікти в суспільстві розвиваються не тільки на побутовому рівні, вони пронизують відносини як усередині держави, так і між державами.

А пересічній людині вивчення конфліктів потрібно для того, щоб позбутися своєї «простоти» і зрозуміти, без чого неможливо бути громадянином своєї країни, свого міста і діяти за загальнолюдськими принципами у різних, часом дуже складних суспільно-політичних ситуаціях.

До глобальних понять людського існування, безумовно, відноситься конфлікт, що є формою прояву природи людини і охоплює всі без винятку сторони людського життя. Зростаюча конфліктогенність сучасного світу обумовлює гостру необхідність у всебічному вивченні конфлікту. Лінгвістичний аналіз номінацій конфлікту являє собою невід'ємну частину нашого дослідження.

Учені, які ведуть активний міждисциплінарний пошук у галузі вивчення конфліктів, указують на особливу актуальність проблем визначення самого поняття «конфлікт», а також «вивчення семантичної функції слів-синонімів конфлікту» [22]. У той же час, незважаючи на нагальну потребу у всебічному лінгвістичному аналізі мовних номінативних засобів зі значенням конфлікту, досі їхнє вивчення мало лише фрагментарний характер. Зокрема, дослідженню піддавалися окремі номінації, значення конфлікту в українській, англійській, німецькій, російській та ін. мовах.

**Конфлікт** – явище широко розповсюджене, повсюдне, усюдищує [2, с. 21]. Звідси випливає, що конфлікт є надто поширеним явищем у людському житті. Немає людей, які повністю уникали б конфліктів, не були хоч якоюсь мірою їхніми учасниками, а свідками і поготів. Він виникає у всіх сферах суспільного життя і в різних формах міжособистісної взаємодії.

Сфера прояву конфліктів украй різноманітна: політика, економіка, соціальні відносини, погляди і переконання людей. Це положення визначає *політичні, соціальні, економічні, організаційні конфлікти*, в яких відбуваються зіткнення інтересів, цінностей, поглядів і цілей окремих специфічних суб'єктів соціальних взаємовідносин – націй, держав, класів, партій, спілок тощо [1, с. 39].

Мабуть, не існує такої проблеми, до якої виявляли б інтерес так багато вчених, як до політичних конфліктів: Р. Дарендорф, К. Боулдінг, Л. Козер, Р. Макк, Р. Снайдер, К. Кучер, Г. Зіммель, К. Маркс, Р. Преторіус, Е. Дюркгейм, Дж. Рекс, Т. Парсонс, В. Овчинникова, А. Здравомислов, В. Семенов, А. Романюк, Ю. Запрудський, В. Іванов та ін., що свідчить про складність, багатогранність і неоднозначність феномена "політичний конфлікт".

**Політичні конфлікти** – зіткнення політичних груп, організацій, діячів з приводу розподілу владних повноважень, форми боротьби за владу, за території [1, с. 39].

Поняття політичного конфлікту означає боротьбу різноманітних суспільних сил за вплив в інститутах державної влади (уряді, Верховній Раді, регіональних органах управління, місцевих радах та ін.).

Основним предметом політичних конфліктів виступає державна влада, адже

тільки вона дозволяє реалізувати різноманітні інтереси тих або інших політичних сил у всіх сферах суспільного життя.

Однією із суттєвих особливостей політичних конфліктів є те, що в них переплітаються практично всі суспільні інтереси – політичні, економічні, соціальні, духовні, ідеологічні. Через це політичні конфлікти є найбільш гострими і всеосяжними. Їхня інтенсивність і гострота зумовлена тим, що вони завжди ідеологічно мотивовані та інституційно організовані [4, с. 104].

Джерелом політичних конфліктів є конкуренція, суперництво, антагонізм, ворожість у сферах економіки, політики, політичних інтересів.

**Соціальний конфлікт** являє собою "вищу стадію розвитку протиріччя в системі відносин людей, соціальних груп, інститутів, суспільства в цілому, що характеризується посиленням протилежних тенденцій та інтересів соціальних спільнот та індивідів" [5, с. 124].

Об'єктивна основа виникнення *соціальних конфліктів* полягає в протиріччях соціальної сфери, основними характеристиками якої є: 1) умови праці і дозвілля; 2) рівень доступності культурних благ та послуг (освіти, інформації, мистецтва та ін.); 3) гарантії безпеки та життєдіяльності (охорона здоров'я, соціальний захист, працевлаштування та ін.); 4) можливості соціальних переміщень і життєвого самовизначення (вибір професії, місця проживання та ін.).

Соціальні конфлікти тісно пов'язані з економікою і політикою держави, виникаючи як результат порушення прав і гарантій громадян, які належать до тих чи інших соціальних груп. Основними формами прояву соціальних конфліктів є невдоволення громадян, їхній протест проти існуючої соціальної ситуації, акти непокорності тощо. Зростаюче невдоволення громадян у соціальній сфері призводить до соціального бунту (вибуху), який може набути політичного забарвлення, що пов'язано з поваленням існуючої влади.

Отже, *соціальні конфлікти* – це особлива форма протистояння громадян з владними структурами, що зумовлена обмеженням інтересів громадян, а також порушенням їхніх прав і гарантій у соціальній сфері [4, с. 104].

**Економічні конфлікти** виникають між суб'єктами соціальної взаємодії на підставі зіткнення економічних інтересів. Головним фактором, який визначає економічні конфлікти, є відносини власності. При цьому боротьба йде за розподіл впливу в сфері економіки: економічні ресурси, ринки збуту, пріоритет у виробництві товарів тощо. Основними суб'єктами економічних конфліктів є держава, фінансові корпорації, економічні союзи, організації та ін.

Економічні конфлікти можуть відбуватися як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівнях і втягувати до своєї орбіти тисячі і мільйони людей, політичні партії та держави. Такі конфлікти відрізняються і за формами свого прояву, основними серед яких є конкуренція, економічна блокада, ембарго, страйк тощо [4, с. 103].

Особливістю *організаційних конфліктів* є те, що вони є наслідком ієрархічних відносин, організаційного регламентування діяльності особи та

застосування розподільчих відносин в організації: використання посадових інструкцій, тобто функціонального закріплення за працівником прав та обов'язків, упровадження формальних структур управління організацією, наявності положень з оплати й оцінки праці, преміювання співробітників [1, с. 39].

Словники сучасної англійської мови подають наступні визначення конфлікту: *conflict* – to contend in warfare; to show antagonism or irreconcilability; fail to be in agreement or accord [Merriam-Webster's Collegiate Dictionary, p. 261].

Cambridge International Dictionary of English подає цілком логічне визначення дієслова *conflict* – to disagree actively [13], в той час, як Cambridge Advanced Learners Dictionary визначає *conflict*: BE OPPOSITE 1. If beliefs, needs, or facts, etc. conflict, they are very different and cannot easily exist together or both be true; FIGHT 2. To fight or disagree actively [14].

Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary подає наступну дефініцію слова – If ideas, beliefs, or accounts conflict, they are very different from each other and it seems impossible for them to exist together or to each be true [15].

Схоже пояснення подано в Longman Dictionary of Contemporary English та Longman Exams Dictionary. *Conflict* – if two ideas, beliefs, opinions etc conflict, they cannot exist together or both be true [17, p. 325; 18]. А також Macmillan English Dictionary *conflict* – if different ideas or opinions conflict, they cannot all be right or cannot all happen [19].

Не менш цікаве тлумачення мовної одиниці "conflict" висвітлюється в словниковій статті Collins English Dictionary: 1. To come into opposition; clash. 2. To fight [16]. Таким чином, *conflict* розуміють як взаємодію двох сил, спрямування дії на завдання шкоди або усунення протилежної сторони фізичними засобами, що досить точно передає найближче етимологічне значення 1. стукатися, ударятися один об одного; розходитися (про погляди); заважати один одному, а також додає до нього додатковий компонент – вести бойові дії, бій; боротися, воювати; битися з...; сваритися з... [10].

Oxford English Dictionary найповніше передає зміст дієслова: 1. To fight, contend, do battle; b. of the strife of natural forces; 2. To contend, strive, struggle with; 3. Of interests, opinions, statements, feelings, etc.: To come into collision, to clash; to be at variance, be incompatible; 4. To engage in battle, to assault; 5. To buffet with adversity [21].

Тут спостерігаємо не тільки взаємодію двох сил, що спрямовують свою дію на завдання шкоди або усунення протилежної сторони фізичними засобами: *fight* (боротися, битися), *contend* (змагатися, сперечатися), *strive* (боротися, змагатися, сперечатися, тощо), але й те, що ця взаємодія передає певний психологічний стан, виявляючи нові додаткові компоненти: боротьбу всередині індивіда; характеристики сил, що протидіють: інтереси (*interests*), думки (*opinions*), почуття, емоції (*feelings*) тощо.

Кількість словникових дефініцій в розглянутих словниках значно відрізняється: одна характеризує семантику слова в Cambridge International Dictionary, Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary, Longman

Dictionary of Contemporary English, Longman Exams Dictionary, Macmillan English Dictionary, дві – в словниках Cambridge Advanced Learners Dictionary і Collins English Dictionary, і тільки Oxford English Dictionary містить п'ять дефініцій.

Широта використання конфлікту і можливість адресувати його до різноманітних явищ вимагають глибшого осмислення його семантики.

Так, слова *fight, clash, brawl, struggle, scuffle, skirmish, engage, combat*, будучи синонімами слова *conflict*, розкривають активний характер ведення бойових дій. Ця семантична ознака відсутня у словах *argue, quarrel, squabble, bicker, row*.

Інший синонімічний ряд також зображає більш нейтральне відношення до ведення бойових дій, проте вже ближче за значенням до розгортання конфліктних ситуацій: *oppose, resist, defy, rebel, agitate*.

Водночас, широке використання слів *contest, scrimmage* для номінації спортивних змагань наближує семантику конфлікту до поняття SPORT: *race, match, meet, vie, challenge, enter*, та ін.

Отже, можемо стверджувати, що на сучасному етапі розвитку англійської мови лексична одиниця "конфлікт" має розгалужену семантичну структуру. Про її складність свідчить також неоднозначність визначень сучасними лексикографічними джерелами.

Важливо пам'ятати, що конфліктна ситуація – це діагноз хвороби, ім'я якої "конфлікт". Тільки правильний діагноз дає надію на зцілення.

### Література

1. Громова О.Н. Конфликтология. Курс лекцій / О. Н. Громова. – М.: ЭКМОС, 2000. – 320 с.
2. Джелалі В.О. Психологія вирішення конфліктів. Навчальний посібник для студентів вищих навч. Закладів / В.О. Джелалі. – Київ - Харків: "Р.И.Ф.", 2006. – 375 с.
3. Здравомислов А.Г. Социология конфликта / А.Г. Здравомислов. – М.: Аспект Пресс, 1997. – 317 с.
4. Зінчина О.Б. Конфліктологія. Навчальний посібник / О.Б. Зінчина. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 164 с.
5. Краткий словарь по социологии [под общ. ред. Д.М. Гвишиани, Н.И. Лапина]. – М.: Политиздат, 1989. – С. 124.
6. Новий тлумачний словник української мови [уклад. В. Яременко, О. Сліпушко]. – 2-ге вид., виправлене. – К.: "Аконіт", 2001. – Т. I. – С. 885.
7. Політологічний енциклопедичний словник [за ред. Ю.С.Шемшученка, В.Д. Бабкіна, упоряд. В.П. Горбатенко, А.Г. Саприкін]. – К.: "Генеза", 1997. – С. 173.
8. Психология. Словарь [под общей ред. А.В. Петровского и М.Г. Ярошевского]. – изд. второе. – М.: Издательство политической литературы, 1990. – С. 175.



9. Словник української мови: В 11 т. [укл. І.К. Білодід та ін.]. – Київ: Наукова думка, 1973. – Т. IV. – С. 274.
10. Українсько-англійський словник [під заг. ред. В.Т. Бусела]. – К. : Ірпінь ВТФ "Перун", 2012. – 1568 с.
11. Філософський словник [під ред. В.І. Шинкарук]. – 2-ге вид. – К.: Головна редакція УРЕ, 1986. – С. 308.
12. Філософський словник соціальних термінів [під заг. ред. В.П. Андрущенко]. – Київ - Харків: "Р.И.Ф.", 2005. – С. 375.
13. Cambridge International Dictionary of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 1995. – 1773 p.
14. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. – 3rd. edition. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 1814 p.
15. Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary. – 6th edition. – HarperCollins, 2008. – 1968 p.
16. Collins English Dictionary. – 8th edition. – HarperCollins, 2006. – 1888 p.
17. Longman Dictionary of Contemporary English [director, Della Summers]. – New edition. – Pearson Education Limited, 2003. – 1950 p.
18. Longman Exams Dictionary. – [author, David P.]. – 1st ed. – Pearson Education ESL, 2006. – 1832 p.
19. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners [ed., Michael Rundell]. – 2nd edition. – Oxford: Macmillan ELT., 2007. – 1872 p.
20. Merriam-Webster's Collegiate Dictionary [ed. Merriam-Webster Editorial Staff]. – 11th edition. – Massachusetts – Springfield: Merriam-Webster Incorporated, 2003. – 1664 p.
21. Oxford English Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=2214674>.
22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psychlib.com.ua/psihologiya-konfliktiv-ta-shlyahi-h-virishennya-u-sistemi-upravlinnya-ponyattya-konfliktu-vidi-konfliktiv.htm>
23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smerfero.com/dictionary/>

### **Summary**

The article deals with the study of conflict, its nature, main functions and characteristics in modern linguistics. The article also covers etymology of the English verb "conflict" as well as provides the development of its semantic structure. Much attention is paid to the definitions of "conflict" given by various lexicographical sources.